

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan -

Ingångsämne Samhällskunskap, 300 hp

Education Programme: Upper Secondary Education Teachers, Social Science, 300 HE credits

Programkod: LGYSH

Examen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Nivå: Grundnivå

Beslutad: 2024-09-12

Beslutande: Institutionen för Individ och Samhälle

Programstart: Hösten 2025

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet

Du behöver också: Engelska 6, Matematik 2a eller Matematik 2b eller Matematik 2c och Samhällskunskap 2.

Språk

Undervisningen bedrivs på svenska.

Övriga föreskrifter

Student som antagits till utbildning med denna utbildningsplan har garanterad plats på kurser enligt förteckningen nedan, under förutsättning att den studerande följer programmet enligt utbildningsplanen. Reservation görs dock för att utbildningsplanen och dess kurser kan komma att ändras, inom ramen för examensmålen, vid revision av utbildningsplan och kursplaner. Vid eventuella val av inriktning inom programmet gäller platsgaranti för kurser inom vald inriktning.

Examensmål

Nationella mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser.

Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia,
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra,

utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,

- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna,
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling,
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För ämneslärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen.

Ämneslärarexamen

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 300 eller, när så krävs, 330 högskolepoäng. För ämneslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För ämneslärarexamen, dess innehåll och krav, se mer information på https://riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20211335-om-utbildning-till-larare_sfs-2021-1335

Kurser som programmet omfattar

Kurs	Kurskod	Hp	Nivå
Samhällskunskap för ämneslärare: Demokrati och samhälle	SDS101	15	G1N
Samhällskunskap för ämneslärare: Grundläggande samhällsvetenskapliga perspektiv och ämnesdidaktik	SAL102	15	G1N
Bedömning för lärande och betygssättning	BFL202	7,5	G1F
Didaktik och specialpedagogik	DIS202	15	G1F
Identitet, konflikt och livsvillkor	IKL101	7,5	G1F
Läraruppdraget	LKU101	7,5	G1F
Perspektiv på lärande och utbildning	PPL101	7,5	G1F
Samhällskunskap för ämneslärare: Ekonomi	SEK200	7,5	G1F
Samhällskunskap för ämneslärare: Media och Samhällsundervisning	SMS201	7,5	G1F
Samhällskunskap för ämneslärare: Perspektiv på hållbar utveckling	SPH200	7,5	G1F

Kurs	Kurskod	Hp	Nivå
Samhällskunskap för ämneslärare: Samhällsvetenskaplig metodologi	SSM200	7,5	G1F
Samhällskunskap för ämneslärare: Sociologiska och rättssociologiska perspektiv och ämnesdidaktik	SSR200	7,5	G1F
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 1	VFU010	7,5	G1F
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 2	VFU020	7,5	G1F
Samhällskunskap för ämneslärare: Fördjupad samhällsdidaktik	SFS400	7,5	G2F
Kvalitetsarbete och skolutveckling för ämneslärare	KVS600	7,5	A1N
Samhällskunskap för ämneslärare: Examensarbete	EXS603	15	A1N
Samhällskunskap för ämneslärare: Media och samhällsundervisning, fördjupning	SMS600	7,5	A1N
Samhällskunskap för ämneslärare: Perspektiv på hållbar utveckling, fördjupning	SPH600	7,5	A1N
Samhällskunskap för ämneslärare: Perspektiv på internationella relationer	SAH600	15	A1N
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 3	VFU030	7,5	A1N
Vetenskapsteori och metod för ämneslärare	VTM604	7,5	A1N
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 4	VFU040	7,5	A1F

Valmöjligheter inom programmet

Kurserna som anges under respektive valmöjlighet kan komma att bytas ut mot liknande kurser vid revidering av kursplaner men faller inom ramen för examensmålen.

Undervisningsformerna för de olika andraämnensvalen kan variera beroende på val (campus/online).

För inriktning Samhällskunskap med Engelska som andra ämne

Kurs	Kurskod	Hp	Nivå	Huvudområde
Engelska för ämneslärare: Postkolonial litteratur och kultur	EPL200	7,5	G1N	
Engelska för ämneslärare: Språkkunskap och språkförmåga	ESS101	15	G1N	
Engelska för ämneslärare: Litteratur och kultur	ELK102	15	G1F	
Engelska för ämneslärare: Språk- och språkdidaktik I	ENS120	15	G1F	
Engelska för ämneslärare: Språk- och ämnesdidaktik II	EFÄ200	7,5	G1F	
Engelska för ämneslärare: Språklig variation	ESV200	7,5	G1F	Engelska
Engelska för ämneslärare: Berättelser för unga i olika medier	ENB600	7,5	A1N	
Engelska för ämneslärare: Examensarbete	EXE602	15	A1N	

För inriktning Samhällskunskap med Svenska som andraspråk som andra ämne

Kurs	Kurskod	Hp	Nivå	Huvudområde
Grammatik och semantik ur ett andraspråksperspektiv	GRS100	7,5	G1N	Svenska som andraspråk
Litteraturhistoria med andraspråksdidaktiskt perspektiv	LAP100	7,5	G1N	
Litterär analys i andraspråksdidaktiskt perspektiv	LAA110	7,5	G1N	Svenska som andraspråk
Migration och flerspråkighet, komplexiteten i ämnet svenska som andraspråk	MFK010	7,5	G1N	Svenska som andraspråk
Didaktiska perspektiv på andraspråkets grammatik och semantik	DPA100	7,5	G1F	Svenska som andraspråk
Fonetik och sociolingvistik ur ett andraspråksperspektiv	FOS100	7,5	G1F	Svenska som andraspråk
Skrivutveckling och bedömning i ett didaktiskt andraspråksperspektiv	SPD100	7,5	G1F	Svenska som andraspråk
Tal- och skriftspråksundervisning i svenska som andraspråk	TSU100	7,5	G1F	Svenska som andraspråk
Andraspråksperspektiv på litteracitetsutveckling och berättande i olika medier	ALB100	7,5	G2F	Svenska som andraspråk
Vetenskaplig metod och teori inom svenska som andraspråk med didaktisk inriktning	VTS100	7,5	G2F	Svenska som andraspråk
Svenska som andraspråk för ämneslärare: Examensarbete	ESV601	15	A1N	

För inriktning Samhällskunskap med Svenska som andra ämne

Kurs	Kurskod	Hp	Nivå
Svenska för ämneslärare: Den språkande människan	SVD100	7,5	G1N
Svenska för ämneslärare: Litterära epoker och stildrag	SLE100	7,5	G1N
Svenska för ämneslärare: Nordiska språk- och kulturgemenskaper	SNK101	7,5	G1N
Svenska för ämneslärare: Språkets bruk och struktur I	SSS100	15	G1N
Svenska för ämneslärare: Barn- och ungdomslitteratur	SLT250	7,5	G1F
Svenska för ämneslärare: Berättelser i olika medier	SLT201	15	G1F
Svenska för ämneslärare: Retorik	SAR201	7,5	G1F
Svenska för ämneslärare: Svenskämnets metoder	SÄS210	7,5	G2F
Svenska för ämneslärare: Den moderna litteraturens framväxt	SLT610	7,5	A1N
Svenska för ämneslärare: Examensarbete	EXS604	15	A1N
Svenska för ämneslärare: Perspektiv på skrivande och texter	SAL600	7,5	A1N
Svenska för ämneslärare: Ämnesdidaktisk fördjupningskurs	SÄL603	15	A1N

Preliminär studiegång

En studiegång presenterar i vilken ordning och när i tid kurser i en utbildning ges. För att se programmets preliminära studiegång ange programnamn/programkod på hv.se/studiegang.

Behörighetskrav inom programmet

Behörighetskrav inom programmet

För tillträde till varje nytt läsår krävs att studenten har fullgjort kurser om minst 37,5 hp under det föregående läsåret. Student som inte uppfyller behörighetskravet ansöker om studieuppehåll.

Behörighet för särskilda kurser

För tillträde till kursen VFU020 Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) 2, 7,5 hp, krävs godkänt resultat på kursen VFU010 Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) 1, 7,5hp.

För tillträde till kursen VFU030 Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) 3, 7,5 hp, krävs godkänt resultat på kursen VFU020 Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) 2, 7,5hp.

För tillträde till kursen VFU040 Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) 4, 7,5 hp krävs godkänt resultat på kursen VFU030 Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) 3, 7,5hp.

Begränsning av antal examinationstillfällen

Examensarbetskurserna har en begränsning av antalet omexaminationstillfällen till fem.

Alla VFU-moment har med hänsyn till de berörda verksamheterna endast ett omexaminationstillfälle i den del som gäller närvaron på VFU-platsen.

Antal tillfällen som en student ges möjlighet att genomföra VFU är begränsad till två (2) per kurs. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att förtroendet riskerar att skadas.

När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Särskilt examenskrav i det fall andraämnet är svenska

För den student som har svenska som andraämne omfattar programmet 330 hp med anledning av att de nationella examensmålen föreskriver att svenska ska omfatta 120 hp oavsett om ämnet läses som första- eller andraämne.

Särskilt examenskrav vid studier i andraämnet på annat lärosäte

Student som väljer att läsa andraämnet vid annat lärosäte behöver i förekommande fall fullgöra ytterligare ett examensarbete om 15 hp för att uppnå de nationella examinationsmålen för ämneslärarexamen.

Arbetsintegrerat lärande (AIL)

Arbetsintegrerat lärande (AIL) har varit en del av Högskolan Väst sedan vi grundades och är vår övergripande profil. AIL präglar vår utbildning, forskning och samverkan och genomsyrar allt vi gör. Tillsammans med samverkansaktörer från såväl privata, offentliga verksamheter och civilsamhälle utvecklar och utbyter vi kunskap, för utveckling av hållbara samhällen. Som student vid Högskolan Väst möter du arbetsintegrerat lärande på flera olika

sätt, till exempel i undervisningsmoment, i praktiska moment eller som eget engagemang utanför våra föreläsningssalar. Det som förenar är en tydlig integrering mellan teori och praktik. Fördelen med AIL är att samtidigt som du skaffar dig en akademisk examen, får du även arbetslivserfarenhet, kontakter och praktisk kompetens. Det gör dig bättre rustad för att möta arbetslivet, vilket skapar förutsättningar för livslångt lärande, nya insikter och banbrytande forskning. AIL ingår i våra utbildningsprogram och finns i flera olika former och vi utvecklar hela tiden våra metoder för att integrera teoretisk och praktisk kunskap i våra utbildningar.

AIL-certifiering

AIL-certifieringen är en kvalitetsindikator. Den visar att högskolan jobbar systematiskt och på djupet med det arbetsintegrerade lärandet och att AIL är förankrat i högskolans utbildningar på ett systematiskt sätt. När ett program är certifierat innebär det att det når ett antal kvalitetskriterier och att AIL går som en röd tråd genom hela utbildningen. AIL-certifieringen säkerställer med andra ord en pedagogisk utformning av programmet där kopplingen mellan teoretiska och praktiska kunskaper motiveras i samverkan med aktörer i omgivande samhälle samt tydliggörs i relation till programmets mål och innehåll.

Programmet är certifierat sedan 2023-09-07.